

prosnostjo, kakor zahteva Shylok v »Be-neškem trgovcu«: svoj funt mesa, — da je poleg avtorjev in propagatorjev onih programov tu milijonov ljudi, ki bi se po-iskuzili uresničevanja teh programov, upri- obupno in skrajnoma silami svojimi, ker vidijo v njih nevarnost — za svoje življe- ne. Na eni strani stoji torej s svojimi za-htevami tisti, ki mislijo le na se, na svoje programe in svoje koristi, ki zahtevajo poti, ki ne morejo dovesti do cilja, do kon- solidiranja, marveč v zmotnjava in zmeš- njava; na drugi pa tisti, ki kažejo na pra- vilno pot, ki edina more dovesti do cilja! Ta pot je: da se pri preuredbi države ra- čuna z nje narodnostno strukturo, da se enako merilo jemlje ozir na potrebe, koristi in zahteve vsakega teh sestavnih delov državne skupnosti! Ti pametni ljudje in resnični avstrijski patrioti se upirajo preuredbi v smislu tistih »binkoštnih« in »velikonočnih« programov, prvič iz veli- kega principijelnega in potem veletelne- ga praktičnega razloga. Principijelni je ta, da je uredba na podlagi enake pravičnosti in dobrohotnosti države odgovarjati načelu pravičnosti in zahtevi pisanega zakona, ki edina moreta dati preuredbi res solidno in trajno podlago. Praktični pa: da so vsi tisti milijoni, ki se po onih programih ču- tijo ogroženi v svojih pravicah, svojih legitimnih aspiracijah in svoji pravici do življenja in obstanka — da so vsi ti se- stavniki deli živih, krepkih, svoje pravice in moči zavedajočih se narodnih organiz- mov, da bi bila torej usodna zmota v misli, ali pričakovanju, da bi se ti ogroženi narodi ne branili proti nevarnosti z vsi- srčnostjo, da bi pokalo v vsem ustroju! Kje je pameten in pošten človek, ki bi se usmilil do trditve, da bi to prinašalo pre- poročanje, pomilajenje in konsolidacijo države?!!

Dunajska »Information« opozarja na klasičen argument, ki ga avtorji »veliko- nočnih« in »binkoštnih« programov poleg drugih pošiljajo v boj za svoje zahteve, češ: izkustva, ki jih je prinesla ta vojna, govore za nas! Izkustva?!! Je pač čudna stvar s temi izkustvi. O da, ta vojna je prinesla mnogo izkustev, ki niso drago- cema le zato, ker nas stanejo ogromnih žr- tev, ampak in še posebno tudi zato, ker z vsi preprečevalnostjo zahtevajo pre- uredbu države! Ali vprašanje, ki je stavlja »Information«, je: kako kdo interpretira, kako tumači ta izkustva in kakše zahtevke in zahteve izvaja iz njih?!! Eni so si pri- krojili interpretacijo, na katero so mogli postaviti svoje tolikokrat ožigosane pro- grame. Drugi — in to je velika večina v državi — izvajajo iz izkustev, te vojne povsem drugačen, zahtevam onih progra- mov diametralno nasproten pouk! — V smislu teh pisov »Information« — nemška publikacija torej, ki gotovo ni nasprotna pravicam nemstva, in ki je vzvišena nad vsak sum, da bi hotela »kosati« državo kakemu »slovaškemu irredentizmu« v pri- tog: — »Nov red mora priti, temu ne opo- rekamo. Ali nikakor ne tak, ki bi že po svoji formi šel za tem, da bi ga veliki deli državljani, celi narodi, nazadnje občutili kot kazen! Nemci morajo biti s pravico ponosni na svoje vrle, odlične čine v vojni. Ali iz tega ne sme slediti, da bi se kateri drugi, istotako lojalni narodov zaposta- vil in da bi se njihovo v vojni dokazano pritrjevalnost plačevalo z nehalnostjo!..... Narodom se mora odvzeti vsako bojazn, da bi se postopalo z njimi kot državljani »druge vrste«; ne sme se jim puščati nikak dvom na tem, da se bodo njihov svet in njihove želje cenile in respektirale! Potem šele bodo občutili trdnje zaupanje in notranjo ljubezen do države in bodo obilo in z navdušenjem skrbeli, da bo država dobivala, kar jej gre. V to pa ni treba nikakega nasilja, nikakega okrota! Narodi, ne bodo, — in to iz dobro razumevanega lastnega inte- resa — odrekli nobene žrte državi, ki jo ljubijo in do katere imajo zaupanje!«

Ecco! Nemška publikacija je to, ki kaže na pot, katere edina more dovesti do no- tranje konsolidacije Avstrije! Pri tem bi mi pripomnili mnogogrede, da je v teh korektnih in neizpodbitnih izja- vanjih izraženo isto, kar smo mi naglašali ravno te dni: država ni tu sama za se, ni smoter na sebi. Šele potem, ko si je pridobila ljubezen in zaupanje državljani, imajo ti interes na nje obstanku! Naj se ubere torej ta prava pot! Potem prideta mir v državo in nje notranja kon- solidacija!

Italijanske luži.

Pod tem naslovom objavlja »Oesterrei- chisch-ungarische Kriegskorrespondenz«, ki jo izdaja c. in kr. vojni tikovni stan naslednji spis:

»Orlando, italijanski minister notranjih stvari, je trdil v svojem govoru 29. dec. da se morajo Italijani šele naučiti umetno- sti laži in pretvarje, da bodo tudi v tem kos zahrbnemu sovražniku. Straho- vi to fina sovražnikova poročevalka, li- stiška in vplivalna služba, da mu nalaga kot vrhovnemu načelniku varnostne poli- cije težko breme, in njegova naloga da narašča v neizmernost po onih 200.000 ir- redentovskih bratih iz Avstrije, ki niso čakali odrešenja in trajno uživajo gostoljubnost materinske dežele.

Nočemo preiskovati, ali potrebujejo Italijani posebnega učnega tečaja v umet- nosti laži. Z onimi 200.000 neodrešenimi rojaki pa je tako-le: Po podalkih c. kr. ministrstva za notranje stvari znaša šte- vilno avstrijskih državljani italijanske narodnosti, ki so pobegnili v inozemstvo in sicer večinoma v Italijo, okoli 3000. Od teh jih odpade na Trst in Primorsko 2160 in okoli 760 na Trst, iz Dalmacije je pobegnilo le malo Avstrijcev italijanske narodnosti.

Orlando je torej umetnik v računanju.

Posrečila se mu je umetnija, da je napra- vil iz treh tisoč 200.000. Seveda se mu je posrečilo to samo pred čisto določenim občinstvom.

So pa tudi drugi, ki neumorno delajo Orlando ve umetnije pred tem občinstvom. Za mir med narodi tako zelo zaslužni »Corriere della Sera« oslaja svojim čita- teljem jutranjo kavo z dvema sladkornimi nadomestili, ki ju je iznašel sam: »Vstaje v Albaniji« in »Vrenje v Črnogori«. Av- strijske čete, — tako nekako pripoveduje, — ki so bile določene, da podpirajo nova- čenje v severni Albaniji, so bile napadene po vstaskih četah in z velikimi izgubami porinjene proti Skadru. Provijantno kolo- no, ki je šla skozi Črnogoro v sandžak Novipazar, so napadli sestradani Črno- gorci in jo po divjih bojih popolnoma oro- palli. Gospodarski položaj v Črnogori da je neznosen in da se je bati vstaje in obupnih dejanj, vsled česar da so Avstrijci z vsi hitro ojačili posadke. C. in kr. vojaške in politične oblasti da so rojstno hišo kralja Nikole zažgale na vandalski način. Upravo albanski mest da so prepuštile domačim fanatičnim mohamedancem, ki proti kristjanom izvršujejo vsa mogoča nasilja. Resnične albanske domoljube da denuncirajo in težko kaznujejo z ječo, in- terniranjem in Avstro-Ogrski, zaplenbo imetja itd. Albanija je zopet zapadla v najhujše suženstvo.

V Albaniji gradimo mi mostove in ce- ste; Italijani si pa izmišljajo bajke. Toda njihove bajke niso tako dobre, kot so naši mestovi. Milanska roparska pripovedka o porinjenju naših čet proti Skadru je zvita iz lombardske trte. O vstajah ni pri- stojnih vojaških oblastim nič znanega, in jih tudi ni bilo. V Albaniji se ni vršilo prislino novčanje. Pač pa se je javila veliko Albancev za boj proti Italijanom, seveda jih ne zadržujejo. V rojstni hiši kralja Nikole v Njegušu je res nastal ogenj, to- da, kakor je dokazano, vsled kratkega spoja elektrike. Oprava se je večinoma rešila. Kar se tiče uprave po c. in kr. če- tah, zasedenega albanskega ozemlja, se tam izvaja izključno c. in kr. vojaška u- prava, ki v tej naklonjeni nam nevtralni deželi smoteno in v smislu mednarodne- ga prava uporablja tudi ono malo uprav- nih naprav, ki so obstajale pred prihodom c. in kr. čet v Albaniji. Za to upravo velja načelo enakopravnosti vseh plemen in verstev v deželi. O kakem suženstvu ne more biti govora. Nasprotno, prebival- stvo je voljno in s hvaležnostjo čuti do- brote pravične, enotno urejene uprave, ki jo sedaj spoznava prvokrat. Red, varnost in mir so že sedaj, vključno kratkemu ob- stoju vojaške uprave, na višini, kakor nikdar prej.

To je renica. In je tudi neko dejstvo posebne važnosti, ob katerem se razbija ona neresnica. Nadvojvoda Maks, brat cesarja in kralja, je posetil ono zemljo in ga je 12. t. m. prebivalstvo v Skadru si- jajno sprejelo. Na Cetinju in v Podgorici so ga pozdravili metropoliti in zastopniki meščanstva. Izrekli so vdano črnogor- skemu narodu vedno naklonjeni habsburški hiši in zahvalo za pravično, skrbno upra- vo, za pomoč, podano deželi v njenem naj- težjem času. Toda tudi že samo, jasno go- voreče dejstvo, da se c. in kr. vojaška u- prava ni premišljala, prevzeti odgovornost za poset mladega princa, razpršuje one blazne obtožbe. V onih deželah se ne goji tako, kot pripoveduje milanski »Corrie- re«. Če pa Italijani po posetu nadvojvode Maksa še vedno govorijo tako, se pač to zelo slabo sklada s pobožno željo njihove- ga ministra Orlando, da je Italijane šele treba navaditi laži.

To nesoglasje se da razrešiti. Ita- lijani znajo lagati. Ali so pač laži, ki imajo pre- kratke noge. Bajka o 200.000 irredentov- cih, roman o usodi Albanije in Črnogore so take. Tako kratkonoge laži se love in dolhite, ujamejo in napravijo neškodljive.

Aprovizacijske stvari.

NOVE IZKAZNICE ZA ŽIVILA.

V dnevih od 24. do 27. t. m. se bodo raz- deljevale nove izkaznice za živila, ki bodo veljavne od 29. t. m. dalje za dobo 40 ted- nov. Razdelitev novih izkaznic za živila so iz prijaznosti prevzele krušne komi- sije. Vsaka stranka se bo imela torej zglediti pri pristojni krušni komisiji, kjer se bo treba izkazati s staro izkaznico za živila. V dvomljivih slučajih imajo kruš- ne komisije pravico zahtevati tudi druge dokazilne dokumente. — Prebivalstvu se priporoča, da pride vsakdo po svoje iz- kaznice tekoni gori navedenih dni in da se v to svrhu ne pošiljajo otroci.

Nadalje se priporoča, da hranijo stran- ke stare izkaznice še toliko časa, dokler se nove ne zaznamenujejo s številko tur- nusa, ki določuje dan nakupovanja. Kdor se bo izkazal samo z novo izkaznico, bo mogel biti pripuščen k nakupovanju samo ob sobotah.

Domače vesti.

Povodom visokega odklikovanja nadvoj- vode Evgena — ki mu je bil, kakor zna- mo, podeljen veliki križec reda Marije Te- rezije — je poslal cesarski komisar odi- kovancu sledečo brzojavno čestitko: »Tolmačim le čustva prebivalstva »naj- zvestešega mesta«, ako prosim Vašo ce-

sarsko Visokost, da blagovolite sprejeti najvdanejši in najkrenejši čestitke povod- dom podelitve najvišjega vojaškega odli- kovanja. Varstvo božje spremlja Vašo cesarsko Visokost in slavne čete pri vseh bodočih podjetjih.«

Ces. komisar: Krekich-Strassoldo.

Njega Visokost nadvojvoda je odgovor- ril s sledečo brzojavko: »Čestitke, došle mi v imenu prebivalstva »najzvestešega mesta« so mi napravile veliko veselje ter izrekam prebivalstvu za to svojo iskreno zahvalo.«

Maršal nadvojvoda Evgen.

Za složno dejo v Dalmaciji. Sestanek zastopnikov strank dne 13. in 14. t. m. v Zadru je sklenil enoglasno: Izraža čustva vsemu narodu tradicionalne zvestobe do vladarske hiše Habsburške z živo željo, da bi Bog čim prej ovenčal nje napore za zmagonosni mir; izraža svoje občudo- vanje in zahvalo hrabri vojski na kop- nem in na morju, posebno pa junakom ob Soči in na valovih Adrije, ki z vzgledi špartanskega heroizma branijo prestol in demovino; zavaruje se najodločneje proti kakršnekoli ropu na narodni posesti in cepljenju hrvatskih in slovenskih dežel, katerih narodni in državopravni ujed- njenje pod močnim okriljem vladarja iz- prejasne habsburške hiše je v interesu di- nastije in monarhije ter prvi pogoj našega narodnega, kulturnega in gospodarskega obstanka in razvoja; podpirali bodo z vsemi silami nastopanje dalmatinskih po- slancev v državnem zboru z drugimi za- stopniki hrvatskega in slovenskega nara- da v vseh narodnih vprašanjih; prizade- vali si bodo, da se složno postopa v vseh deželnih vprašanjih ter se eventualni spori rešujejo dogovorno ter da v ta namen ostanejo tudi nadalje v medsebojnih stikih.

Gospoda se sijajno zabavajo! »Arbeiter Zeitung« piše: Ko milijoni njih občutijo težke razmere vojne, so v Budimpešti skrhili razsvetljavo in skrajšali urnik za- javne lokale. Ali, mesto tega se je silno razvilo nočno življenje po klubih in ka- zinih pod mrako do zore. Tu so karte, šampanjec, pečenka, slaščice — in vsake- ga razkošja. Posebno v Jokajevem klubu, kjer ste kavarna in gostilna vedno pre- napolnjeni.

Ciril-Metodove užgalice so došle. Zah- tevajte jih po vseh prodajalnah. Na debe- lo: Vekoslav Plesničar, ul. Donizetti 3. Da ne bo nepotrebnih pritožb, se tem- potom obvešča občinstvo, da vsled na- redbe finančnega ministrstva z dne 18. 9. 1916 C. M. užgalice ne spadajo pod mak- simalno ceno, izvzemši posamezne skat- lijce, ki se prodajajo po 6 vin.

V ruskem ujetništvu na Kavkazu, v avrpskih Stanicah, se nahajata Albert Urdih Lir. 2 in Anton Ferluga Lir. 5. (Kar- ta je datirana z dne 4. novembra 1916.)

Podpisi na V. vojno posojilo. - 42. Izkaz.

Jubilejni sklad kapitanov avstr. Lloydja K 20.000; Brovedani & Fabbro K 10.000; N. N. K 4.000; Andrej Ipavec, Jos. Markič po K 2.000; Anton Sainc-Drejac, Kar- men Spieler po K 1.000; Josipina Babu- dr, Amati & Donoli Succ. po K 500; ti- skarsko društvo tiskarjev K 200; Marija Perlevitz K 100; sklad za revne učence ljudske in meščanske šole v ulici della Scuola nuova K 50; 2 N. N. po K 50 K 100.

S tem izkazom so podpisi na V. vojno posojilo v samem mestu Trstu dosegli svoto K 80.011.650. Pripominja pa se, da v tej svoti niso vsteti zneski, ki so bili podpisani pri peštnih uradih v Trstu in okolici in s katerimi se gori navedena svota še znatno povečuje.

MALI OGLASI.

„Pension“ (Stanovanja in hrana) v središču mesta, 1. n. d. stopnje, 6 s. b. kuh- nja, vse meblirano, 75 stalnih naročnikov na hrani in deloma na prenočišću, se prodaja za K 8000.— zaradi bolezni. Ulica Torrente 28, Kremsier. 882

Interesantno! Prodaja polist a in peči ter štedilnikov po zmernih cenah POZOR! Kupujem volno, belo K 7.50, sivo 6.50, bombaž 6-7, pletenine 6.50, zaklje 2.25, bele in čiste cunje 1.20. V. Rivo 42, Cohen. 880

Žaklje vsake vrste kupuje zaloga žakljev J. Margon, ulica Carintia 13. 877

Učiteljica otpravljalna nauči nemško v troh- mesih ih Barriera 1. I. n. 874

Marmelada je naprodaj v večji množini. V. Val- dirivo št. 29. M. Mozetič. 875

Kupujem umetne zobe in porablje o zobovje po najvišjih cenah — Ponudbe pod „Zobovje“ na lns. odd. Edinosti. 815

Cikorijska je naprodaj v večji množini. Via Val- dirivo št. 29. M. Mozetič. 874

Cunje bele po K 1.50, barvane po K 1.80, bombaž K 6.—, volnena po- klivala K 3.50, jeleni c. K 4.—, rabljeno obleko K 2.—, belo volno K 7.—, sivo volno K 6.— vr. in zaklje. Zaloga, ulica Geppa 15. Nac-on. 881

Mlada gospodična, lepe zunanosti, zdra- va, poštena družina, katere ima veselje za delo in je vešča popolnoma slovenskega in italijanskega jezika, ter „efi ktrina na boljši budočnost, in dokler traja vojna e zadovoljuje z malo plačo, dobi takoj službo kot praktikanca pri nekem tržaškem slovenskem podjetju. Trgovska zgradba in izurjenost, pozna- strojepljiva in stenografije ni absolutno potrebna. Delo lahko, pripristo in prijetno. — Uradne ure ugodne. Preljne elegantne, slobne gospodičn., ter uno katere ne stanejo v središču mesta, so iz- ključene. Natančne pisemne ponudbe p. d. Mlad. gospodična 14-17 na lns. oddelk Edinosti, ul. Sv. Franška Asškega št. 20, priti čje 3121

Na debelo samo za preprodajalce. Negavice, sukanec, pipe, milo, gumijere polpo- niki, razni grunbi, denarnice, mazilo za čerlje, električne svetiljke, baterije, pisemski papir kop- iralni svinčniki, zaponke, prestani rdečega križa, kroma za brado, žilice, razna razila, robei, mrežice za brko, pletenine, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnike, zaponke „Patent Knopfe“ in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicol- stev. 19. 28

Na dražbi

se bo prodala sobna oprava na Vrdeli št. 1057, Stari breg, dne 24. I. 1917. ob 10¹/₂ zjutraj.

Dr. Iv. Rimovec, odvetnik.

Ta oglas velja za direktno obvestilo.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po kratki bolezni, previdena s svetobratstvi za umirajoče mirno v Gospodu zaspala naša ljuba, dobra mama, stara mama in tašča.

Antonija vdova Bonča

posestnica in gostilničarka.

Pogreb drage pokojnice se bode vršil v torek, dne 23. januarja ob 9 uri dopoldne.

Priporoča se v blag spomin in molitev.

DUTOVLJE, dne 22. januarja 1917.

Lidia Tavčar

hčerka.

Zorko, Slavko, Marica, Dragica

vnuki in vnukinje.

Alojz Tavčar

zet.

ČESKO - BUDJEVSKA RESTAVRA- CIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte, Slovenska postrežba in slo- venski jedilni listi.

Priporočljive tvrdke.

Manufakturne trgovine.

SUCCESSORI (Nasledniki) PIETRO TAVOLATO Trst, Leseni trg (Piazza della Legna) šte. 1. — Bogata izbira manufakturnega blaga. — Cene zmerne. 194

Stedilniki Cocke.

ODLIKOVANA LIVARNICA OSVALDELLA, Via Media 26. Stedilniki za cocke in mrežice vedno na razpolago. 199

Jestvine na debelo.

Bogata izbira vsakovrstnih jestvin: prodaja na de- belo RUGGERO GAMBEL v Trstu ulica delle Acque vogal ulico Coroneo. 244

Hotel GOMZY

na Opčinah

ima veliko množino do- brega črnega vina naprodaj.

GAMBRINUS
Kabarèt
vsaki večer
ob 9¹/₂
velika varietetna predstava.
Vstopnina K 1.—

Novi dohodi za sezono.

Kostimi, plašči, suknje, krila, bluze obleke itd. Zaloga ženskih oblek. Marco Conforti, Trst, V. Campanile 21

Zlatarnica G. Pino

Trst, ulica Canale šte. 13
Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, veržic itd.
Cene zmerne. Cene zmerne.

Trst, ulica Canale šte. 13
Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, veržic itd.
Cene zmerne. Cene zmerne.

Kabaret-Varietè MAXIM

Trst - Via Stadion 10 - Trst

Odprt od 8¹/₂ zvečer naprej

Cena: I. vrste K 2. II. vrste K 1.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste.

Izdiranje zobov brez

bolecine.

Plombiranje.

UMETNI ZOBJE.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

POSJOJILA DAE
za vknjižbo 5¹/₂ %
na menice po 6%
na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru
ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE
sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jin obstojejo po
4%
Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru.
Razni davki plačuje zavod sam. — Vloga se lahko po eno krono. — ODDAJA
DOMAČE NABIRALNIKE HRANILNE POSUŠICE.

registrirana zadruga z omejenim poroštvom
TRST - Piazza della Caserma št. 2, I. nad. - TRST
(v lastni hiši) vhod po glavnih stopnicah.
Poštno hranilišni račun 18.004. TELEFON št. 952
Ima varnostno colico (safe deposita) za shrambo vrednost-
nih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma
varno proti ulomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu
ter je oddaja strankam v najem po najnižjih cenah.
STANJE VLOG NAD 10 MILIJONOV KRON.
Uradne ure: od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pop. Izpajtuje vsak delavnik ob uradnih urah